

**Приватний вищий навчальний заклад
«Буковинський університет»
Факультет інформаційних технологій та економіки
Кафедра обліку і фінансів**

СХВАЛЕНО
на засіданні науково-методичної
ради факультету
протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету інформаційних
технологій та економіки
_____/Тетяна ШТЕРМА/
«___» _____ 2025 р.

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

«Бухгалтерський облік і звітність у банках»

Освітньо-професійна програма:	<u>Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u>
Спеціальність:	<u>072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</u> <u>D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</u>
Галузь знань:	<u>07«Управління та адміністрування»</u> <u>D «Бізнес, адміністрування та право»</u>
Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Факультет:	<u>Інформаційних технологій та економіки</u>
Мова навчання:	<u>українська</u>
Розробник:	<u>Гладчук Галина Григорівна, кандидат економічних наук</u>
Профайл викладача	https://bukuniver.edu.ua/university/faculties-and-departments/ite-faculty/department-of-accounting-and-finance/#
E-mail:	gvatamaniyk@gmail.com
Консультації	четвер з 10.00 до 16.00

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Навчальна дисципліна «Бухгалтерський облік і звітність у банках» має особливо важливе значення для підготовки бакалаврів, оскільки розширює сферу професійної діяльності. Виклад матеріалу зосереджено на техніці ведення бухгалтерського обліку, а не на глибокому розкритті економічного змісту банківських операцій у системі рахунків бухгалтерського обліку.

Бухгалтерський облік і звітність у банках із загальним бухгалтерським обліком господарюючих суб'єктів має спільні риси, а саме: завдання, функції, методи, принципи. Вони спільно використовують багато стандартів (положень) бухгалтерського обліку, інструкцій. Проте суттєво відрізняється План рахунків бухгалтерського обліку банків України від Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Відповідно кореспонденція рахунків також має свої особливості.

Дисципліна «Бухгалтерський облік і звітність у банках» є складовою навчального плану, вона є вибірковою для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, побудована відповідно до вимог Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ECTS) і містить 4 кредити. Форма підсумкового контролю – залік.

2. Мета та завдання вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік і звітність у банках» є формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо виконання завдань з обліку і складання звітності банками, огляду фінансової інформації та виконання інших завдань з надання впевненості та супутніх послуг.

Завдання: систематизувати отримані на бакалаврському рівні знання та сформуванню комплексне уявлення про значимість ведення обліку у банку та перспективні можливості професійного росту облікового працівника, базове розуміння теорії бухгалтерського обліку, а також обізнаність у фінансовому, податковому та управлінському обліку, розуміння необхідності розширення сфери діяльності в різних сферах економіки.

Предметом навчальної дисципліни є діяльність обліковців у реєстрації фактів господарської діяльності банків та складанні фінансової звітності з використанням МСА.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основи і принципи бухгалтерського обліку в банках;
- облік касових операцій;
- облік розрахункових операцій;
- облік операцій з кредитування;
- облік депозитних операцій;
- облік доходів і витрат;
- облік операцій з основними засобами;
- облік операцій з лізингу.

вміти:

- обґрунтовувати принципи бухгалтерського обліку в банках;
- висвітлити особливості обліку касових операцій;
- визначити напрями формування доходів та витрат в банках;
- визначати сукупність заходів, що впливають на облік операцій з лізингу.

3. Компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК10. Здатність працювати у команді.

ЗК12. Здатність працювати автономно.

Спеціальні компетентності (СК)

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування)

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1.

- Тема 1. Загальні основи і принципи бухгалтерського обліку в банках.
- Тема 2. Облік касових операцій.
- Тема 3. Облік розрахункових операцій.
- Тема 4. Облік операцій з кредитування.
- Тема 5. Облік депозитних операцій.

Змістовний модуль 2.

- Тема 6. Облік доходів і витрат.
- Тема 7. Облік операцій з основними засобами.
- Тема 8. Облік операцій з нематеріальними активами.
- Тема 9. Облік капіталу.
- Тема 10. Облік операцій з лізингу.
- Тема 11. Облік операцій в іноземній валюті.

5. Методи навчання. Система контролю та оцінювання результатів навчання.

Способи організації пізнавальної діяльності студентів, спрямовані на засвоєння знань, формування умінь і навичок, що базуються на основі груп методів навчання:

- теоретичні методи;
- практичні методи;
- інтерактивні методи;
- методи самостійної роботи.

Система контролю поєднує сукупність методів і форм оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти.

Методи оцінювання:

- усне опитування - (0-3 бали);
- письмове опитування - (0-3 бали);
- тестування; (0-5 бали);
- презентація результатів виконаних завдань, доповіді; (0-5 балів);
- аналітичні звіти; (0-5 балів);
- розв'язування практичних ситуацій; (0-3 бали);
- отриманий сертифікат з неформального, інформального навчання - (5-15 балів);
- публікація тез чи статті (5-10 балів);
- модульна контрольна робота (0-20 балів)
- підсумковий контроль – залік (сукупність балів за семестр).

Форми оцінювання студентів:

Поточне оцінювання: оцінювання здійснюється впродовж семестру шляхом запровадження навчально-методичного інструментарію з використанням активних методів і технологій організації навчального процесу, зокрема: тестові завдання, задачі, доповіді, інші інтерактивні методи навчання.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті, за результатами виконання самостійних завдань, а також передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів з кожної теми.

Семестрову кількість балів формують бали отримані в процесі теоретичного засвоєння матеріалу, практичних занять, самостійної роботи впродовж семестру, модульних контрольних робіт за накопичувальною системою від 0 до 100 балів за всіма видами робіт, передбачених з даної дисципліни за темами (в тому числі враховуються результати неформального та інформального навчання, наукової роботи).

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення результатів за певний період навчання студентів. Основною формою підсумкового модульного контролю

є контрольна робота.

Підсумковий контроль проводиться для оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль у формі заліку.

Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за шкалою, що використовується у закладі вищої освіти та фахової передвищої освіти	Оцінка за національною шкалою
A	90-100	5 (відмінно)
B	80-89	4 (добре)
C	70-79	
D	60-69	3 (задовільно)
E	50-59	
FX	35-49	2 (незадовільно) з можливістю повторного складання
F	1-34	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Залік:

Поточний контроль		Загальна кількість балів
Модуль I	Модуль II	
50	50	100

Політика академічної доброчесності

Студент зобов'язаний ознайомитися з Положенням про забезпечення академічної доброчесності у ПВНЗ «Буковинський університет» та неухильно його дотримуватися.

Текст документа розміщено у відкритому доступі на офіційному сайті університету. В освітньому процесі студент має виявляти дисциплінованість, ввічливість, доброзичливість, чесність і відповідальність.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових робіт заборонені. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела. Дозволяється використання інструментів штучного інтелекту за умови дотримання принципів академічної доброчесності.

6. Література

Основна

1. Варцаба В.І., Машіко К.С. Облік у банках (у таблицях і схемах): навч. посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2016. 184 с.
2. Зоря О.П. Облік у банках. Конспект лекцій. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2021. 60 с.
3. Зоря О.П., Драгниш М.С. Удосконалення обліку безготівкових операцій банківської установи. Ефективна економіка. 2020. № 11. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/11_2020/86.pdf.
4. Зоря О.П., Саєнко М.А. Обліково-аналітичне забезпечення кредитних операцій банківської установи в контексті законодавчих змін. Економіка та держава. 2018. № 7. С. 70-73. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/7_2018/17.pdf.
5. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України: постанова Правління Національного банку України від 11.09.2017 р. № 89. URL: zakon.rada.gov.ua.
6. Литвин Н.Б. Фінансовий облік у банках (у контексті МСФЗ): підручник. [2-ге вид., доп. і перероб.]. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 676 с.
7. Тютюнник С.В. Облік у банках. Навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр Освітньо-професійної програми Облік і оподаткування спеціальності 071 Облік і оподаткування. Полтава: ПДАУ, 2022. 284 с.
8. Гладчук, Г. Г., Звірід, Н. В., & Гладчук, М. В. (2024). Вплив автоматизації на прозорість і точність бухгалтерського обліку в середніх підприємствах. *Актуальні питання економічних наук*, (5). <https://doi.org/10.5281/zenodo.14059334>.
9. Гладчук, Г. Г., Дроздова, О. Г., & Жидовська, Н. М. (2024). Використання диджитал-інструментів для аудиту бухгалтерської звітності в Україні. *Актуальні питання економічних наук*, (6). <https://doi.org/10.5281/zenodo.14366862>
10. Гладчук, Г., Косата, І., & Гладчук, М. (2024). ОЦІНКА РОЛІ ІНТЕГРОВАНІХ ОБЛІКОВИХ СИСТЕМ В УПРАВЛІННІ ДАНИМИ ТА ПРИЙНЯТТІ РІШЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВАХ. *Via Economica*, (7), 19-26. <https://doi.org/10.32782/2786-8559/2024-7-3>
11. Трансформація глобалізаційних процесів в умовах імплементації світової економіки та цифровізації: колективна монографія науковців. Буковинський університет. Чернівці. 2025. 440 с. Розділ монографії 4.6. Гладчук Г.Г., Гладчук М.В. Особливості бухгалтерського обліку неприбуткових організацій. (с.174-191)
12. Пушкар І.В., Гладчук Г.Г., Храпач К.Г. Диджиталізація як інструмент оптимізації управлінського обліку на підприємствах України. Економіка та суспільство. 2024. No 69. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5159> DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-69-58>

Допоміжна

13. План рахунків бухгалтерського обліку банків України: постанова Правління Національного банку України від 11.09.2017 р. № 89. URL: zakon.rada.gov.ua.
14. Положення про організацію бухгалтерського обліку, бухгалтерського контролю під час здійснення операційної діяльності в банках України: постанова Правління Національного банку України від 04.07.2018 р. № 75. URL: zakon.rada.gov.ua.
15. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. URL: zakon.rada.gov.ua.
16. Супрунова І.В. Облік капіталу банку в контексті імплементації міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2017. Випуск 4 (09). С. 235-239. URL: <http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/9-2017/43.pdf>.

17. Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В. Функції та класифікація видів власного капіталу банків. Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю: Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції, 26 жовтня 2018 року. Полтава: ПДАА, 2018. С. 362- 364.

18. Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В., Романченко Ю.О. Стан дотримання банками України економічних нормативів. Integration of Business Structures: Strategies and Technologies: Proceedings of the IV International Scientific-practical Conference (February 21 th, 2020). Tbilisi, Georgia: Baltija Publishing. P. 94-98.

19. Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В. Прибутковість банківського сектору: тенденції та перспективи. Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти: матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 18-20 березня 2020 р. Львів: ЛНАУ, 2020. С. 240-243.

20. Тютюнник С.В. Облікова політика банку: сутність та основні характеристики. Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституціональних змін: матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) (м. Полтава, 21 жовтня 2021 р.) /за ред. Пилипенко К.А. Полтава: ПДАУ, 2021. С. 359 -362.

21. Тютюнник С.В., Левченко З.М., Дугар Т.Є. Облікові аспекти безготівкових розрахунків у банках. Актуальні питання сучасної економічної науки: зб. матеріалів IV Всеукр. наук. -практ. конф. (м. Полтава, 7 грудня 2021 р.). м. Полтава: ПДАУ, 2021. С.114 - 116.

22. Тютюнник С.В., Ведмідь М.О., Голобородько В.В. Банківське кредитування аграрного сектору. Теоретичні та практичні засади розвитку економіки, обліку, фінансів, менеджменту та права: Матеріали Всеукраїнської науково - практичної конференції, 23 -24 листопада 2021 р. / за ред. Макаренка А.П., Меліхової Т.О. Запорізький національний університет. Запоріжжя: ЗНУ, 2021. С. 186 -188.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.rada.gov.ua> - сайт Верховної Ради України
2. <https://mof.gov.ua> – сайт Міністерства фінансів України
3. <https://bank.gov.ua> – сайт Національного банку України
4. <https://dtkk.com.ua> – сайт журналу «Дебет -кредит»
5. <https://buhgalter911.com> – сайт журналу «Бухгалтер 911»
6. <https://uteka.ua/ua> – Uteka - сайт для бухгалтерів